Kontrollutvalgets rolle og oppgaver

Kontrollutvalgets ramme –
sentralt lovverk

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Følgende vil bli gjennomgått:

- Kontrollutvalgets lovpålagte oppgaver
- Kontrollutvalgets innsynsrett

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Ny kommunelov og ny forskrift om kontrollutvalg og revisjon

- En moderne lov
  - Grunnstammen videreføres
  - Ny struktur
  - Klart språk

- Delt ikraftsetting
  - «Mesteparten»: Fra og med det konstituerende møtet i kommunestyret
  - Økonomiregler: 1.1.2020
  - Internkontroll: Når særlovgjennomgang er fullført

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Forarbeidene

NOU Norges offentlige utredninger 2016: 4

Ny kommunelov

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Prop. 46 L

(2017–2018)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

STORTINGET

Innst. 369 L

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 46 L (2017–2018)

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Prop. 107 L

(2018–2019)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i kommuneloven 2018 (retting av inkurier m.m.)

ROKUS

ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Egenkontroll

Styrke og øke legitimiteten til kontrollutvalget

Ny og mer omfattende bestemmelse om administrativ internkontroll

Flere obligatoriske oppgaver for revisor

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Nytt om kontrollutvalget

- Minimum 5 medlemmer
- Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller gruppe som ordføreren
- Personer med sentrale verv eller stillinger i kommunale selskaper, interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap kan ikke velges til utvalget
- Utvidelse av utvalgets innsynsrett

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Kontrollutvalgets hovedoppdrag

Føre løpende kontroll på kommunestyrets vegne

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Lovpålagte oppgaver

§ 23-2.Kontrollutvalgets ansvar og myndighet
Kontrollutvalget skal påse at

a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte

b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak

c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i

d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)

e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte

- Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet
  - Overordnet strategi/plan for revisjonsarbeidet
  - Etter gjennomført interimsrevisjon
  - Etter gjennomført årsoppgjørsrevisjon
  - Revisor har også et ansvar for å formidle informasjon når forhold oppstår, f.eks. endringer i revisors risikovurdering av kommunen eller misligheter

- Annet for å ivareta påseansvaret
  - Avtale/instruks/engasjementsbrev
  - Revisors uavhengighetserklæring
  - Etterspørre resultatet av kvalitetskontroller hos revisor
  - Be om en orientering om revisors kvalitetssystem

- Kontrollutvalget skal også påse at revisjonen utføres av en revisor som oppfyller kravene

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, forts.

- Kontrollutvalgets påseansvar omfatter ikke en faglig vurdering av revisjonens utførelse, det er revisor som har det faglige ansvaret for gjennomføringen av revisjonen

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak

- Skal synliggjøre kontrollutvalgets ansvar for økonomiforvaltningen bedre, som et særskilt ansvar ved siden av ansvaret for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon

- Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen
  - Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse, og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.»

Plan for forvaltningsrevisjon

- Skal gjelde både kommunens virksomhet og kommunens selskaper
- Baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering
- Senest innen utgangen av 2020
- Vedtas av kommunestyret selv, kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen

Forvaltningsrevisjon skal utføres av revisor

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper (eierskapskontroll)

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.»

Plan for eierskapskontroll

- Skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering
- Senest innen utgangen av 2020
- Vedtas av kommunestyret selv, kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen

Eierskapskontroll skal utføres av revisor

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp

Gjelder både forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Ingen krav til hvordan oppfølgingen skal være

Mulige måter:

- Be kommunedirektøren/rådmannen om en redegjørelse
  - Ca. 1 år etter kommunestyrets behandling, avhengig av rapportens omfang og hvor mye som skal følges opp
  - Skriftlig redegjørelse som sendes ut med saksdokumentene
  - Kommunedirektøren og/eller andre fra administrasjonen møter i utvalget for å svare på spørsmål

- Be revisjonen gjennomføre en etterkontroll av kommunedirektørens oppfølging av kommunestyrets vedtak

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Andre lovpålagte oppgaver

- Utarbeide budsjett for kontrollarbeidet i kommunen
- Avgi uttalelse til årsregnskapet
- Valg av revisor skal treffes etter innstilling fra kontrollutvalget
- Valg av sekretariat skal treffes etter innstilling fra kontrollutvalget
- Påse at regnskapsrevisorens påpekninger blir fulgt opp
- Påse at kommunestyrets vedtak om regnskapsrevisjoner blir fulgt opp

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Kontrollutvalgets innsynsrett og undersøkelsesrett

Hos kommunen

Kontrollutvalget kan kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak.

Kontrollutvalget har rett til å være tilstede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen. Kommunestyret kan bestemme at denne retten ikke gjelder lukkede møter i kommunestyret.

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Kontrollutvalgets innsynsrett og undersøkelsesrett, forts.

I selskaper o.l.

Gjelder følgende:

- Interkommunale selskaper etter IKS-loven
- Interkommunale politiske råd
- Kommunale oppgavefellesskap
- Aksjeselskap der en kommune eller en fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll og kan foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Opplysningene kan kreves av daglig leder, styret og selskapets valgte revisor.

Kontrollutvalget skal varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer og har rett til å være til stede i disse møtene.

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Kontrollutvalgets innsynsrett og undersøkelsesrett, forts.

I andre virksomheter

Gjelder andre virksomheter som utfører oppgaver for kommunen:

- Selskaper kommunen eier sammen med private
- Privateide selskaper
- Stiftelser
- Mv.

Samme innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser som for selskaper,
MEN bare så langt det er nødvendig for å undersøke at kontrakten blir oppfylt.

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Takk for oppmerksomheten

ROKUS
ROMERIKE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS